

Виходитъ у Львовѣ
по дні (кромѣ недѣль
и гр. кат. святы) о 5-й
годинѣ по полуночи.

Адміністрація: улиця
Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Франції
ч. 10, дверь 10.

Письма приймають ся
лише франковані.

Реіламіація неопечатаній
вѣльшій вѣдь порта.
Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Нова програма правителственна.

Въ суботу вечеромъ предложило правительство троє всіхимъ клубамъ парламентаріямъ проектъ нової програмы, на підставѣ которой має бути утворена большість парламентарна. Програма ся есть слѣдуюча:

„Найвиша престольна бесѣда зъ дня 11 цвѣтня 1891 р. высказала надѣю, що бѣжуча сесія Ради державної визначить ся яко доба успішнихъ роботъ, и завважала до участія всѣхъ тихъ, котрихъ переконанемъ есть, що понадъ поодинокими партіями стоять цѣлостъ, держава и нарбдъ, и що печаливдѣсть о сї найвишій добре не повинна бы дати ся звести зъ доброю дороги партійнимъ змаганнями.

Щобы тымъ намѣреннямъ Найв. бесѣди престольної вдоволити, треба після зробленого досвѣду конче, щоби ти партії и послы, котрій готові зъ патріотизмомъ пойти за тымъ по-клакомъ, приступили до союза и тымъ забезпечили вѣдповѣдний и хосений поступъ парламентарної дѣяльности.

Правителство звертає ся длятого до тихъ парламентарій чинниківъ, що годячие на высказаний въ Найв. бесѣдѣ престольній погляди, здеркали въ интересѣ цѣлості свои змаганія партійній и доказали то такожъ дѣломъ ухвалюючи однодушно способъ вѣдповѣди на Найв. бесѣду престольну.

Щобы однакожъ ти парламентарій чинники, котрихъ після того, якъ они задивляють ся на державній справы, має ся на оцѣ, могли при повній свѣдомості намѣренъ правительства рѣшати о приступленію до такого

союза, то уважає правительство за свой обовязокъ, покликуючись на дніе па засѣданію Палати послівъ днія 2 грудня 1892 р. заявленіе, высказати ясно засады, якими руководить ся при веденю справъ публичныхъ.

Такъ само якъ правительство кожного часу готове въ дусѣ зовѣмъ узбorenou и въ спільніхъ Делегаціяхъ заграницю політики австро-угорської Монархії берегти и скрѣпляти всѣми средствами державно становище Монархії, отже такожъ и ветовувати ся впovнѣ за розвоемъ силы военної, такъ такожъ стоить оно безвзядно при теперѣшніхъ законопроуправильненіяхъ вѣдносинахъ до угорської половини державы, черезъ що організацію Монархії тревало закіпчено.

Правителство стоить непохитно на підставѣ истинної конституції та єї основнихъ засадахъ и длятого не згодить ся на змѣпу тихъ основныхъ засадъ. Конституція творить крѣпку підставу для розвою цѣлого життя політичного. Але на той підставѣ дастъ ся політичне жити лишь тогдѣ въ згодахъ зъ австрійскою ідеєю державної розвинутіи, коли законами запоручена автономія королевствъ и краївъ якъ такожъ стань того, що поодинокій народ посѣдають (nationaler Besitzstand der einzelnen Volkstümme), будуть береженії и пе буде ся допускати всякої перемаганія.

Правителство признає, що законопроуправильнене уживання мовы въ урядѣ, пікотъ и публичномъ жити — при повнімъ увзглядненю ін'ємцкої мови якъ загального средства до порозуміння, котра має зважнє такожъ и для цѣлій адміністрації — зможе причинити ся до заведення національного міра.

Правителство буде длятого старати ся довести до порозуміння въ сїй справѣ дотичній

партиї и поділлати опираючу ся на такий порозуміння світуальну законодавчу акцію.

Доки ажъ не прийде до такого порозуміння, буде правительство — застерѣгаючи собѣ виразно прислугуючу єму компетенцію — старати ся по можності здержати въ кругу свого адміністративного дѣлапла змѣну того, що народи посѣдають (Veränderung des nationalen Besitzstandes). То має значнє якъ для рѣшень після свободної розваги, такъ и для рѣшень адміністративного розсудкування. Въ сїмъ постѣднімъ случаю буде правительство, котре єсть звѣлане истинною законами и розпорядженіями, придорожувати ся по можности истинною довготітної практики.

Наше державне жити вимагає однакожъ не лише, о сколько можна, виміненя спірнихъ точокъ національнихъ, але такожъ и мирнихъ вѣдносинъ поодинокихъ вѣроисповѣдань, клясь суспільності и горожанъ межи собою. Правителство буде длятого інанувати релігійній перекопанія и охороняти ихъ, а буде знати, якъ виступити зъ рѣшучостю противъ всякої рода підбурювань.

Правителство уважає за потрібне вѣдложити церковно-політичній справи и законодавче поступоване въ основами змѣнами державного закона пікотльного въ інтересѣ спікотного співдѣлання дотичніхъ партій. Правителство буде однакожъ увзгляднати релігійній чувства жительствъ при примѣненію держ. законівъ пікотльнихъ въ границяхъ истинної законопобѣд.

Въ справахъ релігійнихъ чувствъ признає правительство лишь добромісне дотичніхъ церковныхъ властей за мѣродайне и буде прихиляти ся по можности до ихъ бажань въ

вѣнъ, піднимаюти люльку, що ему выпала зъ рота. И коли трибуни запаливъ трѣску и влонживъ єв въ бочку, той приступивъ и запаливъ собѣ вѣдь неи люльку.

На той жартъ двѣ третини Румунівъ винесли ся зъ хаты.

Прочі усѣли себѣ довколо бочки зъ величимъ крикомъ и гаморомъ и присягали, що остануть ся. Та чимъ бльше кляли ся, тымъ лячнѣше дивились на горючу трѣску, котрою піломінь зблизивъ ся чимъ разъ бльше до пороху.

Спершу почали оденъ другому приглядати ся. Оденъ другому здававъ ся дуже блѣдимъ. Неоденъ винівъ ся тихемъ, а потомъ щезли й прочі, не побажавши навѣть господареви доброни ночи. Деколи було чуті скреготъ аубовъ вѣдхожихъ, вѣдници линілось толькожо двохъ коло бочки. Ну ма зъ заложенными руками стоявъ опертый о край лбажка и приглядавъ ся спокойно горючої трѣсцѣ, и Лупуй, обернений плечима до небезпечній бочки, сидѣвъ коло неї та цмакавъ нетерпливо люльку.

Коли остались самій, Волохъ обернувъ ся и замѣтивъ, що огонь вѣдь бочки лише на цаль вѣддалений.

— Трибууне, щось тобѣ скажу — сказавъ вѣдесакуючи вѣдь бочки. — Остало ся настѣльше двохъ, не жартуймо зъ собою, погодѣмъ ся. Подѣлѣмъ ся сю дѣвчину!

— Коли тобѣ вже надобло ждати, я можу посунути трѣску низше.

— Не казись Ну ма, чей ты зъ глуздѣвъ не звішовъ. Для дурної дѣвчини чей не схови.

ченій себе и мене загнати до пекла. Щось тобѣ ще скажу. На се ты можемъ згодити ся. (Обѣцяй менѣ, що коли тобѣ вже надобеть та дѣвчини, ты менѣ вѣдстушишъ єв.

— Ну, ты остань ся, виграй єв и тогдѣ буде твоя.

— Алекъ я такъ не хочу — сказавъ унетерпяць Волохъ маїже зъ плачемъ и гнѣвомъ та мовь дитина рвавъ па себѣ одежду и волосе.

— Та ю буде, якъ я сказавъ — трибуунъ на те. — Хто останеся до кѣпця, той дѣстане дѣвчину.

— Та я останусь, але що зъ того? Знаю, що й ты не ібдешь и такъ обохъ настѣлько вхопити. Я не кажу того про себе, а тебе менѣ жалко!

— Коли не хочеши ждати, то втѣмай.

— Добре, але дашь жменю дукатовъ.

— Аїв половины! Остань ся!

— Трибууне, не казись! Огонь доходить до пороху.

— Бачу.

— Не дашь анѣ таїра.

— Не дамъ анѣ шелуга.

— Ну, нехай же тебе лєїй громы трѣснуть въ день святого Михайла! — крикнувъ Волохъ и скочивъ до дверей.

Вже бувъ на дворѣ, а ще заглянувъ до комінати.

— Не дашь анѣ цванициера? — Я ще не ішовъ.

— А я ще не винявъ трѣску, можеши вернути ся.

Родина Бардівъ.

Новеля М. Йокая.

(Даліє).

Трибуунъ взявлъ сокиру и виневъ дно бочкви.

— Ту сеть сотнарь пороху. Уважайте. Запалимо трѣску соснову, покладемо єв на сединѣ бочки и сядемо довколо. Котрій зъ насъ найдовше останеть на мѣщи, той певно пайвѣджаць, бо порохъ якъ запалить ся, то моме винипути у воздухъ не лише сю хату, але й пѣле село.

Колькохъ зъ нихъ почало воркотѣти зъ нездоволенія.

— Хто лякає ся, може забратись — вѣдновѣть трибуунъ холодно.

— Добре, все одно! — чванивъ ся Луцій — я тутъ остану ся, але чи то не макъ у тобї бочцѣ. Подбіпый до маку.

Замѣсть вѣдповѣдати Ну ма взявлъ въ пучку того маку и кинувъ до запаленої люльки Волоха. Запаленій порохъ бухнувъ въ лицѣ певѣрному такъ, що ажъ покотивъ ся на бокъ, и по хвили стоявъ зъ осмаленімъ лицемъ, безъ бровъ, безъ вусевъ и бороды. Говоришъ сміяли ся зъ того.

То ще бльше розлютило Волоха.

— Останусь тутъ, важду! — кричавъ

шавъ товарищ Чокей неживый на землю. Меляга попавъ у таку розчуку, что самъ заструливъ ся.

— Пригоды на провінції. Въ Новосѣлкахъ, въ лазеровскому повѣтѣ, поїсивъ ся господарь Иванъ Бузиньский, 30-лѣтній, женатый чоловѣкъ. Причина са-моубийства неизвѣстна. — Въ Глинняхъ, въ перемышлянѣи повѣтѣ, въ городѣи упавъ въ сходѣи на камен-ну подлогу роботникъ Иванъ Блажкѣвъ изъ Новосѣлки въ повѣтѣ золочевскомъ и забыть ся на смерть. — Дня 22 м. м. въ ночи вышловъ хороший слуга священника въ Дусановѣ, Даціло Маевскій, до Жандовиць, а днія 26 м. м. нашли его замерзлого въ ровѣ коло Дусанова въ Переимышлянѣи. — Въ товмакомъ повѣтѣ въ Грушевѣ загорѣли на смерть Олена Боговичъ и донька Ксения. Мужа Олены Грица вѣдратували.

— Задавила ся кѣсткою теща чорновецкаго лѣкаря дра Райтмана. Она бѣла курячка и пригомъ попала въ кѣстку, которая нѣжкимъ чиномъ не можна было вынуть. Тяжко хору тещу повѣзъ дра Райтманъ до Вѣдая до операціи хірургічної.

— Смерть вѣдь дика. Заробникъ Теодоръ Морашъ у Берлинцахъ на Буковинѣ пѣбачивъ днія 3 с. м. на полі дика и ставъ его зодогнати. Зѣбръ не могъ утечи. Обернувшись до Мораша, зваливъ его на землю и уѣшивъ клами.

— Бракъ надзору. Зновъ двое дрѣбныхъ дѣтей згинуло для браку надвору мадьими. Въ Новосѣлии 2 с. м. селянинъ Теодорчукъ ишовъ въ жѣнкою до мѣста, а дома лишивъ двоихъ дѣтей; одно мало четыри роки, другое пѣвтретя. Дѣти бавили ся сѣрниками и запалили на собѣ одежду. Коли родичѣ вернули, то застали лише зодогарки въ дѣтей.

— Огнѣ. Въ Римѣ погорѣла божница, а въ нѣй 26 старинныхъ пергаміоновъ біблій, котрій написано ще въ дванадцятомъ вѣку. Тѣ біблії були вартій пѣвтора міліона. — Въ Теплицяхъ згорѣло 200.000 штукъ цигаръ и 50 мѣховъ тютюну, разомъ варстости 13.000 вр.

— Пригоды на зельзици. Одинъ подорожный, що єхавъ въ Львовъ до Черновець въ ної въ 30 сѣчня, доносить, що мѣжъ стаціями Ходоровомъ и Бортниками вѣшивало ся колесо вѣдь переднімъ вѣдомъ вагона, де въ III кієсѣ єхало 28 подорожнихъ. Вагонъ вихочивъ въ шину и точивъ ся спорый кусникъ дороги по-принципу, тягнучи за собою послѣдній вѣвъ, котрый однако удержавъ ся на шинахъ. Въ послѣднімъ вѣвѣ було 60 подорожнихъ и хиба перетяжено треба приспіати, що такожъ не вискочивъ въ шину. Що обойшло ся безъ іншастія, треба згадичати кондукторови, котрый стоячи на ступеняхъ вискочившого вагона, потягнувъ шнуръ сигналовъ и задержавъ ще вчасъ поїздъ. Вискочивши въ шину вагонъ вѣднто и повадъ рушивъ щасливо вѣдь далішу дорогу. — Вѣдь второжъ днія 1 лютого пополудни вѣхавъ на шляхѣ Ясло Рицѣвѣ плугъ до згортаня сїгу. При той роботѣ повинивъ службу інженеръ Ванкъ Телесницкій. Під часъ згортаня сїгу вѣдчепила ся зъ неизвѣстної причини одна въ двохъ функціонуючихъ ма-

шовъ єхавъ зновъ по дорозѣ, що вила ся въ гору. За чверть години станувъ передъ палатою.

При виваленій брамѣ заставъ наповѣ пінного Волоха.

— Де мой батько? де родина моя? де суджена моя? — крикнувъ молодецъ безъ памяти. Шабля заблъсала понадъ головою Волоха.

Той упавъ передъ нимъ на колінна и благавъ, щоби ему не робивъ нѣчого, бо вонъ не мордувавъ тихъ наповѣ.

— Отже ви вимордували ихъ! — зопнувъ нещасний молодецъ зъ болю, упавъ на іною коня и заплакавъ. — Г'оре менѣ, не доле моя!

Тымчасомъ надѣхали товарищъ его и хотѣли порубити Волоха.

— Дайте ему спокой! Встань и заведи нась тамъ, де ихъ поховали. Всѣхъ вимордували, пѣ одного живого не оставили! Нѣ одного! Охъ! нехай же той день буде просятимъ, котрый настає по такої ної!

Волохъ завѣвъ ихъ до високого насыпу и зъ трепетомъ заязвивъ, що ту лежать всѣ убити.

Нещасний молодецъ, послѣдній потомокъ своеї родини, упавъ зъ коня, мовъ удареный громомъ, на могилу своеї родини.

Товарищъ піднімали его и поскалили на муравѣ, де найменше було слѣду крові, а вѣдакъ почали копати дванацять гробівъ.

— Зробѣть тринацять, вископайте мо-гилу и для мене! — зопнувъ Емерикъ.

(Дальше буде.)

шинъ и въ власѣдокъ сильного потрасеня упавъ Телесницкій підъ льюкомотиву та такъ тяжко скалѣчивъ ся, що до години померъ. Інжінеръ Телесницкій бувъ загальною любленою своїми товаришами и службою, котрою широ опѣкувавъ ся. До Ісла перенесено его передъ колькома якіяцьми въ Старого Сача. Полиція по собѣ вдову и четверо дѣтей.

— Людоїди зъ голоду. Днія 2 с. м. увянено трехъ корабельниківъ въ Куксгаве, а то Авдерсена, Якобсена и Йогансона, уратованыхъ зъ розбитого корабля норвежского „Текля“. Той корабель єхавъ въ Тюс бергѣ до Філідельфії и вѣвъ нафту. Пастали буря на морі и корабель такъ подѣравивъ ся, що люде мусѣли въ него вѣкти. А тутъ не було бѣльше, лише одва лодка, бо виши поторошила буря. До сеї лодки всѣвъ капітанъ, керманичъ и що колькохъ людей, а девятьохъ лишило ся па помостѣ. Коли помостъ пукъ и їшовъ підъ воду, всѣ вилѣвали на щоглу. Не мали вѣчного щести и се довело пятьохъ до такої розчуки, що они збожеволѣли и скочили въ море. Лишило ся що чотирехъ: трехъ Норвежцівъ и оденъ Голяндець. Десять днівъ терпѣли они страшній муки. Тѣльки всї поживы мали, що росу, котра осѣдала на лінвахъ, а они єї візували. Тринайцятого днія мавтъ Голяндець скажати, що пристас на то, аби товаришъ вѣвъ его и тымъ виравували ся вѣдь смерти. Товарищъ спершу не хотѣли пристати на се, але вѣдакъ кинули лѣсть и лѣсть виравували на Голяндця. Отже они єго убили, випили кровь а тѣло вѣвъ. Тымчасомъ перешли чотири корабль и поминули ихъ, бо они не мали чимъ дати вакъ кораблямъ. И пятьтій, данський корабель, мало що ихъ не поминувъ, бо люде на вѣмъ думали, що вистаюча въ морі щогла то коминъ якогось другого нереплываючого корабля. Та якось рѣшили пересвѣдчитись, що се, и такъ вѣдайшли та виравували трохъ Норвежцівъ ледви живихъ. То днівъ ся побѣль захѣдної Ірландії на морі. Одного зъ нихъ мусѣли заразъ вѣдслати до дому божевольнихъ. О тихъ, що въ капітаномъ вѣдѣхали, и чутка пропала.

— Фальшований футра. Въ послѣдніхъ днівахъ рокахъ стали футра зъ лисовъ, бѣльхъ медведівъ и т. д. майже въ пятеро дорожжій, якъ були давнійши. Футро зъ бѣлого медведя платило ся давнійши въ Россії по 30 до 40 рублівъ, а теперъ треба заплатити за него и до 150 рублівъ. То поясняє ся тымъ, що разъ на Сибїрі повибивали вже дуже значно дику звѣрину а вѣдакъ що въ захѣдній Європѣ стає попытъ за футрами чимъ разъ бѣльши, особливо по мѣстахъ, де число мешканцівъ подвоїло ся. То есть причиною, що дорожжій футра заступаютъ ся поволи въ торіюви дешевими, мѣжъ іпшими такожъ футрами зъ ісѣвъ, котръ и крбликовъ. Розумѣє ся, що фальшивий футра не продають ся въ патуральній барвѣ волося, але насампередъ фарбууютъ ся. Що котръ зъ котръ уживає ся теперъ чимъ разъ частійше на футра, найліпшимъ доказомъ то, що цѣна той кожѣ значно підскочила. Ще въ сороковыхъ рокахъ, коли то першій разъ, стали робити футра зъ котръ, можна було дѣстати въ глубокій Россії котячихъ шкірокъ по 2 копѣїс., колько хто захотѣвъ; нигдѣ платити тамъ вже по 25 до 30 копѣйокъ за шкіроку. Особливо богато котячихъ шкірокъ доставляють губернії іспанська и симбірська. Заробокъ зъ того показавъ ся таємъ добрий, що тамъ умисно держать котръ на шкіроду, хочь коти роблять и не мало шкоди. Кожѣ зъ котръ висылають ся бѣльшими партіями до великихъ мѣстъ и тамъ перемѣняють ся они на „лісѣвѣ“, під часъ котрѣ зъ ісѣвъ стають „екунками“.

— Фіяско. Суть люде, котрій люблять дуже часто уживати чужихъ слѣвъ, хочь значиць ихъ зовсімъ не розумѣють и ледви що научати си уживати ихъ въ бесѣдѣ після того, якъ тихъ слѣвъ другій люде уживаюти. Такимъ способомъ пабирає ся въ якійсь мѣстѣ богато такихъ слѣвъ, котрьихъ значиць пинь майже вже нѣхто не знає. До такихъ слѣвъ належить н. пр. и слово „фіяско“. Каже слѣ пе разъ: „хтось зробивъ фіяско“, або „хтось зробило фіяско“, замѣсть сказати, комусь що не удало ся або не повело ся. Фіяско же, то слово італійське и означає широку зъ довгою шийкою фляшку на вино, обплетену рогожкою. Коли отже кажемо, н. пр. що якійсь артистъ на

сценѣ зробивъ фіяско и т. д., то кажемо властиво, що штука, артистъ, чи хтось або що зробило фляшку. И чи не дивно и не смѣши по виглядає говорити, що хтось „зробивъ фляшку“, тогдѣ, коли н. пр. ему що не удало ся. А то таке говорене ось зъ чого пошло: Въ 17. столѣтії живъ въ Болтонії въ Італії весельчакъ (арлекінъ) Доменіко Біянколелі, котрый що вечера виступавъ на сцену зъ якимсь предметомъ въ руцѣ, н. пр. зъ листомъ, щѣткою и зачинавъ вѣдь того предмету свою бѣсѣду, котрою хотѣвъ розвеселити людей. Разъ вийшовъ вонъ бувъ зъ фляшкою въ руцѣ и ставъ знову говорити, але люде якось не смѣяли ся. Весельчакъ стративъ дотепъ и розлюченій кинувъ фляшкою обѣ землю та сказавъ: „То ты тому винна, що люде не смѣють ся“. И то не помогло нѣчого. Біянколелі переставъ бути любимцемъ публики и вѣдь того часу поїде звичай, що коли кому що не удало ся, то казали заразъ: є ї фіаесо д'арлекчіно (то фляшка весельчака) або короско „іп фіаесо“.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Калькута 6 лютого. Архін. Францъ Фердинандъ поїхавъ до Даръвінгъ, зъ вѣдки поїде до побідно захѣднихъ провінцій.

Атины 6 лютого. Король зъ родиною виїхавъ на островъ Зантс, де землетрясення вже зменили ся. На островѣ остало ся около 30.000 людей безъ даху.

Розкладъ поїздовъ залізничнихъ (важливий вѣдь 1 мая с. р.)

Вѣдходяты	Курерь	Особовий	Мѣшаній
До Кракова . . .	3·07 10·41	5·26 11·01	7·56
„ Підволовиць въ Підл. (въ голов. двор.)	3·10 2·58	10·02 9·41	10·52
Черновець . . .	6·36	9·56 3·22	10·56
Стрия . . .		6·16 10·21	7·41
Белзя . . .		9·51	—
Сокали . . .		—	7·36
Зимній Воды . . .	4·36	—	—
Приходяты	Курерь	Особовий	Мѣшаній
Зъ Кракова . . .	6·01 2·50	9·01 6·46	9·32
„ Підволович на Підлам. (на гол. двор.)	— 2·57	9·17 6·55	—
Черновець . . .	10·09	7·56 1·42	7·06
Стрия . . .		1·41 9·16	2·35
Белзя . . .	— 4·48	—	—
Сокали . . .		—	8·32

Надѣслане.

„Правда“

ВѢСНИКЪ ДЛЯ НАУКИ, ПІСЬМЕНСТВА И ПОЛІТИКИ, виходить у Львовѣ підъ редакцію Антона Березинського и застуває интересы усеї України-Руси. Передплату рѣчно 5 зр., піврѣчно 2 зр. 50 кр., чвертьрѣчно 1 зр. 30 кр. просимо присылати до Адміністрації „Правди“ у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8. (3—3)

Запросини до передплати на XV и XVI томъ

РУСКОЙ ИСТОРИЧНОЙ БІБЛІОТЕКІ.

Томъ XV Рускої Історичної Бібліотеки почавъ друковати ся и вийде въ лютомъ 1893 р. Мѣстити ме II-гу частину Руини М. Костомарова: Гетьмановане Демяна Могогрѣшного. Томъ XVI. мѣстити ме III. частину Руини: Гетьмановане Самойловича. Передплатата на одинъ томъ бронзований 1 зр. 20 кр. зъ пересилькою 1 зр. 25 кр., на оба томы разомъ оправній въ англійське полотно зъ рекомандованою пересилькою 3 зр. 10 кр.

Олександръ Барвѣнскій
у Львовѣ ул. св. Миколая 13.

За редакцію вѣдповѣдає Адамъ Креховець.

